

Sygn. akt IV CZ 9/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Maria Szulc

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi pozwanej
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 9 maja 2008 r.,
w sprawie z powództwa J. J.
przeciwko J. K.
o ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 marca 2014 r.,
zażalenia pozwanej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 lipca 2013 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od pozwanej na rzecz powoda
kwotę 3 600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Skarżąca J. K. w skardze z dnia 9 maja 2013 r. wniosła o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 9 maja 2008 r. oraz o zmianę tego wyroku poprzez zmianę zaskarżonego apelacją wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 13 listopada 2007 r. i oddalenie powództwa a także o stosowne orzeczenie o kosztach procesu. Skargę oparła na podstawie z art. 403 § 2 k.p.c. Jako nową, wcześniej nieujawnioną okoliczność powołała fakt, że pozwany nigdy nie był chory na schizofrenię, wynikający z opinii sądowej psychologiczno - psychiatrycznej sporządzonej na potrzeby sprawy karnej, już po prawomocnym zakończeniu postępowania, którego dotyczy skarga. Wskazała, że przesłanką ustalenia na podstawie art. 82 k.c. nieważności umowy zawartej między stronami oraz czynności sprostowania tej umowy była diagnoza stwierdzająca u pozwanego schizofrenię. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 410 § 1 zd. 1 k.p.c. odrzucił skargę o wznowienie postępowania postanowieniem z dnia 25 lipca 2013 r., uznając ją za spóźnioną, z powodu niedotrzymania dwuletniego terminu z art. 479²² zd. 1 k.p.c. Sąd wyjaśnił, że wprawdzie skarżąca w skardze o wznowienie postępowania kwestionowała gospodarczy charakter sprawy, jednak w toku wcześniejszego, dwuinstancyjnego procesu taką kwalifikację sporu akceptowała a nawet czerpała z niej zarzuty podnoszone w apelacji.

Powódka J. K. zażaliła się na to postanowienie. Zarzuciła naruszenie art. 479²² k.p.c. i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie powódki pozwany domagał się jego oddalenia i zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie w sprawie, której wniesiona została skarga o wznowienie, dotyczyło ustalenia nieważności umowy, mocą której strony dokonały podziału między siebie nieruchomości nabytej wspólnie na cele działalności prowadzonej w formie spółki cywilnej oraz późniejszego sprostowania tej umowy. Sprawy ze stosunku spółki, które toczą się w postępowaniu procesowym, z mocy art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz. U. Nr 33, poz. 175 ze zm.) rozpatrywane były w postępowaniu gospodarczym. Do takich spraw zaliczyć należy niniejszą, której przedmiotem było ustalenie, czy wspólnicy dokonali umownie ważnego zniesienia współwłasności nieruchomości, a więc dotyczącą czynności prawnych podjętych przez wspólników w ramach kończenia działalności wykonywanej w ramach spółki.

Skoro zaś sprawa miała charakter gospodarczy, do jej wznowienia, na podstawie przepisu przejściowego – art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1381) stosuje się przepisy dotychczasowe. Jakkolwiek bowiem skarga o wznowienie postępowania ma charakter środka nadzwyczajnego, wnoszonego od prawomocnego orzeczenia, jednak jej cel, którym jest doprowadzenie do ponownego rozpoznania sprawy, powoduje, że pojęcie wszczęcia sprawy, z którego datą art. 9 ust 1 ustawy z 16 września 2011 r, łączy obowiązek stosowania przepisów dotychczasowych lub nowych rozumieć należy jako wszczęcie sprawy, w której zapadło prawomocne orzeczenie, a nie jako wszczęcie postępowania ze skargi o wznowienie. Skarga o wznowienie postępowania nie ma charakteru środka kontroli prawidłowości orzeczenia, stanowi procesową instytucję umożliwiającą ponowne rozpoznanie sprawy z przyczyn skonkretyzowanych w ustawie, realizuje zadania „reparacyjne” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2010 r., III CZ 67/09, nie publ. poza bazą Lex nr 686069). Stanowiska tego nie zmienia szczególne postanowienie art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 16 września 2011 r., określające odrębnie zasady stosowania dawnego art. 749²² k.p.c. do postępowań regulacyjnych. Nie zmienia on reguły generalnej, jedynie odmiennie określa zdarzenie miarodajne dla oceny, czy zastosowanie znajdzie ten przepis czy też przepisy znowelizowane, decydujące znaczenie nadając dacie wydania decyzji przez prezesa właściwego urzędu.

Z przytoczonych względów, Sąd Apelacyjny prawidłowo zastosował art. 749²² ust. 1 k.p.c. i uznał skargę za spóźnioną. Zażalenie podlegało w związku z tym oddaleniu, jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, art. 98 § 1 i 3 k.p.c.